

Kedves Szülők, Partnereink!

Ezúton ajánlom figyelmükbe a HTKT Klauzál Gábor Általános Iskola szakmai fejlesztéseinek összefoglalóját.

Iskolánkban 2007 óta jelentős változások zajlottak le. Új diák közösségek alakultak ki, változott intézményünk struktúrája. A szerkezeti átalakítással egy időben pedagógiai munkánk is megújult.

Innovációs törekvéseink során az a cél inspirált bennünket, hogy a mai kor elvárásainak megfelelő képzettséggel távozzanak ballagó diákjaink az iskola falai közül. Olyan tudás birtokába jussanak, amely által alkalmasak lesznek a munkaerő piacon helyt állni, képesek lesznek az egész életen át tartó tanulásra.

Elődleges feladatunknak tekintjük a biztos szövegértő olvasás technikájának kialakítását, a logikai készségek fejlesztését, az info-kommunikációs technikák alkalmazásában való jártasság kialakítását.

Rohanó világunkban egyre kevesebb idő és figyelem jut azoknak a készségeknek a formálására, melyek viszont elengedhetetlenek a társas együttéléshez, az egészségünk és környezetünk védelméhez. Mindezek fontosságát hangsúlyozva speciális területként felvállaltuk a szociális- és életviteli kompetenciák folyamatos formálását, az életpálya építését.

Ahány nyelven tudsz beszélni, annyi ember vagy – halljuk gyakran hétköznapijainkban. A változásokban való helytálláshoz elengedhetetlen más nemzetek nyelvének, kultúrájának megismerése. Tegyük ezt úgy, hogy közben értsük meg őket és értsenek meg minket is. Ennek jegyében angol, német és francia nyelven zajlik a társalgásra nevelés.

Ajánlom figyelmükbe iskolánkat, mert nálunk a legfontosabb a gyermek.

Pedagógiai hitvallásunk legfőbb rendező elve, hogy nemtől és hovatartozástól függetlenül mindenkit egyenlő bánásmódban kell részesíteni.

A pedagógus legfőbb erénye, hogy a gyermekeket szeresse, tisztelje, törekedjen személyiségük alakítására, önbizalmuk erősítésére. Azonban azt is fontosnak tartjuk, hogy kötelességeikkel tisztában levő, a felnőtt társadalmat tisztelő gyermekeket neveljünk.

Zárógondolatként álljon itt pedagógiai programunk mottója, mely egyben pedagógiai hitvallásunk is:

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, amely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné belső lehetőségei csak engedik. A talaj kioldja a mag fejlődési képességét, de ez a képesség maga benne rejlik a magban. Csakúgy, mint a magban, a gyerekekben is tökéletesen benne rejlik a fejlődés képessége.”

(Thomas Gordon)

Patócs Anikó
igazgató

A Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben c. pályázati program keretében a Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás (6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.) 50.000.000 Ft-ot nyert. Ez a kiadvány a Klauzál Gábor Általános Iskola (6800 Hódmezővásárhely, Klauzál utca 63.) és a Klauzál Gábor Általános Iskola Nádor Utcai Tagintézmény (6800 Hódmezővásárhely, Nádor utca 35.) feladat ellátási helyeken a projekt megvalósulásáról, tapasztalatairól számol be.

A TÁMOP 3.1.4-es pályázat program alapvető céljai intézményünk minőségirányítási programjában és a pedagógiai programban megfogalmazottakkal egybeesnek. A projekt támogatja az iskolában elkezdett tevékenységeket, szemléletváltást eredményező oktatási környezet kialakítását.

A pályázati program kötelező elemei voltak:

- ❖ *A kompetencia alapú oktatás elterjesztése* az újszerű tanulás szervezési eljárások bevezetésével, a kompetencia alapú tananyagok, taneszközök, egységes oktatási programok meghonosításával.
- ❖ *A szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása* az IPR alkalmazásával, a befogadó pedagógiai kultúra támogatásával.
- ❖ *A digitális kultúra elterjesztése*, mindennapi gyakorlati válásának támogatása az IKT-eszközök pedagógiai szakmai használatára való felkészítéssel. Ez utóbbi célt a sikeres pályázati programok keretében elnyert interaktív táblák és lap-topok alkalmazása is támogatta.

Kiemeljük a projektnek a komplexitásra való törekvését, mellyel az egész pedagógusközösség felkészítését segítette a XXI. századi oktatásra, a gyermekközösség számára több olyan tanulási formákat biztosított, ami diákjainknak a tantárgyakon átívelő gondolkodás alakítását szolgálta.

Munkánk során arra törekedtünk, hogy a gyerekek befogadó környezetben tanulhassanak, cselekvő részesei legyenek az ismeretek elsajátításának, a mindennapi életben alkalmazható készségek, képességek birtokába jussanak, önmagukhoz képest fejlődjenek.

Juhász Nagy Istvánné
projektmenedzser

Gärtner Erika és Rácz Jánosné
szakmai vezetők

Megvalósítók:

Projektmenedzsment:

Juhász-Nagy Istvánné projektmenedzser
Miklós Anikó projektasszisztens
Rácz Jánosné szakmai vezető
Gärtner Erika szakmai vezető
Tatárné Kovács Marianna IKT-asszisztens
Rácz Miklós IKT-asszisztens

Klauzál utca 63. szám alatti feladat ellátási helyen:

Baranyi Imre
Baricsa Enikő
Bocskai Anita
Dezső Zsuzsanna
Hajdú Ibolya
Horváth Bálintné
Mucsiné Ötvös Anikó
Rácz Miklós

Nádor Utcai Tagintézményben:

Pálné Molnár Csilla
Nagyné Venkei Irén
Tatár Sándorné
Tatárné Kovács Marianna
Ungor Edina
Vaits Zoltánné
Vincze Éva

A pályázat tartalmának megvalósítása

I. A kompetencia alapú oktatás implementációja

1.a) Szövegértés-szövegalkotás kompetencia területen teljes lefedettséget biztosító kompetencia alapú programcsomag bevezetése

A tanulási kudarcok okát régóta kutatjuk. A tanulás leküzdhetetlen akadályát képezik a szövegértésben mutatkozó hiányosságok, melyek felszámolása nélkül egyetlen tantárgy megtanulásában sem lehet eredményt elérni, így feltétlenül szükséges, hogy az iskola a korábbinál nagyobb segítséget nyújtson tanulóinak a szövegértés fejlesztésében. A modulok tartalma, és a megvalósítás során alkalmazott módszerek alkalmasnak mutatkoztak e törekvések megvalósítására.

Az 5.a osztályban tapasztaltak alapján nem kétséges a programcsomag alapvető irányvonalá-

nak az integrált nyelvi-irodalmi-kommunikációs képességfejlesztést szolgáló magyartanításnak a létjogosultsága, a hatékony kommunikációs képességfejlesztés szolgálatában.

Baricsa Enikő

A kompetencia alapú oktatás által a 2.a osztály tanulói szövegértési kompetenciája bizonyítható módon fejlődött. A tanév eleji bemeneti mérésekhez képest sokkal jobb eredményt produkáltak.

A megismert olvasmányok életkori sajátosságainak megfelelőek, szerettek velük foglalkozni. IKT kompetenciájuk is sokat fejlődött a laptopos órákon. Nagy örömmel fogadták, izgalmasnak tartották az informatikai eszközök használatát.

Tatárné Kovács Marianna

1.b) A szövegértés B-modul bevezetésének tapasztalatai biológia órán

A keresztantervi programcsomagok beépítésével a tudomány nyelvének vizsgálatát, megértésének fejlesztését és használatát célozza, melynek kommunikációs funkciója a tájékoztatás, meggyőzés; nyelve a tudományos stílusrétegre épül.

A 7.c osztályban szövegértés területén hangsúlyosan figyeltem a lényegkiemelésre, a globális megértésre, a kíváncsiság, a befogadói motiváltság fejlesztésére.

A megfelelő szókinccs és nyelvi struktúra előhívása volt a másik fontos célom, a logikus sorrend, következetes gondolatvezetés kialakítására törekedtem.

A modulok lehetőséget nyújtottak a diákok nyelvi kompetenciáiban rejlő különbségek csökkentésére, az ábrák, rajzok, diagramok – a nem szöveges információk értelmezésének megtanítására is. A differenciált oktatásszervezés ezen a területen igen sikeres volt.

Kalmárné Hajdú Ibolya

2. a) A matematika-logikai kompetencia területen teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú programcsomag bevezetése, alkalmazása

A 7. osztályban kidolgozásra került programcsomagok a számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, valószínűségi következtetés, becslés, mérés, mértékegység-váltás, szövegesfeladatmegoldás, problémamegoldás, rendszerezés, kombinativitás, deduktív következtetés, valamint az induktív következtetés fejlesztését segítették elő.

A programcsomag a matematika műveltségterületének teljes egészét lefedi. Olyan tananyag-szervezési-módszertani megoldásokat tartalmaz, amely lehetővé teszi, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségfejlesztési folyamatba. Erős hangsúlyt kap a tevékenységközpontú módszertan: a játék és az eszközhasználat, a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása. A matematikatanulás alapja a cselekvő, személyes tapasztalatszerzés.

Mucsiné Ötvös Anikó

A 2. osztályban a programcsomagok részletek és jól kidolgozottak. Az eszközpark bőséges, érdekes, figyelemfelkeltő, amely nagymértékben hozzájárul a jó motiváltság fenntartásához. A kapott eszközökön túl készítettem is memóriakártyákat, villámkártyákat.

A frontális osztálymunkával ellentétben itt a gyerekeknek nincs idejük elfáradni. A változatos tevékenységi formák elősegítik, hogy a tanulók aktívak legyenek az órákon. Együtt kell működniük egymással és a csoporttal. A differenciálást, egyéni képességek szerinti haladási ütemet szem előtt tartó, kooperatív technikákat alkalmazó tanítás-tanulás folyamatában sok eszközzel, tevékenységgel, a megtapasztalás élményével zajlanak a tanórák. A problémafelvetés, ahol csak lehet, életszerű helyzetekből indul ki, amelyek a gyerekeket körülvevő világ jobb megértését segítik. Az egyes témakörök feldolgozása során a hagyományos módszerek mellett a számítógép használata is szerepet kap.

A programban való részvétel legnagyobb hozadéka számomra, hogy a gyerekek szeretik a matematikaórát, szívesen vesznek részt a feladatok megoldásában. Óriási eredménynek tartom, hogy a lassabban, gyengébben haladó gyermekeknek sincsenek kudarcélményei, hiszen állandóan tevékenykednek az eszközökkel, továbbá segítséget kapnak társaiktól is.

Ungor Edina

2.b) Matematika B-modulok bevezetésének tapasztalatai matematika órán

A szövegértés-szövegalkotás tanórákon a matematika B modult valósítottam meg 4.b osztályban. A megvalósítás során több dimenzióban láttam meg az elem tárulköző lehetőségeket. A modulok alkalmazása összerendezett gondolkodásmódot vár el a pedagógustól, gyerektől egyaránt. Ötletekben gazdagabb, szórakoztatóbb órákon vehettek részt a tanulók. Kiemelném kommunikációs képességeiknek, szövegben való tájékozódásuknak nagyfokú fejlődését. Döntési képességük és rendszerszemléletük is fejlődött, ami a felső tagozatban nagy előnyükre fog válni.

Bocskai Anita

A 6.c/1 csoportban a matematikai kompetenciákat fejlesztettem szövegértés órákon. Tanórákon tevékenykedve, a kreativitásukra támaszkodva dolgoztak a tanulók. Nyírtak, ragasztottak, színezték, táblázatokat raktak ki, szavakat, ábrákat kellett rendszerbe foglalni, Változatos, a képességeket sokoldalúan fejlesztő feladatokkal színesebbé, érdekesebbé váltak az órák. A reál érdeklődésű tanulók is jobban megkedvelték a szövegértés órákat. Figyelmesebbek, aktívabbak, érdeklődőbbek lettek.

Horváth Bálintné

Ez az anyag 18 modulból áll. Tartalma a 2. évfolyam magyar nyelv és irodalom anyagához kapcsolódva szolgálja a kiemelt képességek fejlesztését. A feladatok a *Ki van a dióhéjban* és az *Állatok közelről és távolról* című tankönyvek olvasmányaihoz kapcsolódnak.

A gondolkodási módszerek témakörtartalmának szerves beépítése a tanítás-tanulás folyamatába a kulcskompetenciák kialakításának és fejlesztésének fontos lépcsője.

A pozitív motiváció kialakulása, az egyre pontosabb kommunikáció, a nyelv logikai elemeinek használata, a grafikus kommunikáció fejlődése, a lényegkiemelés, a szabálykövető magatartás fejlődése figyelhető meg.

Pálné Molnár Csilla

A 3. c osztályban a megvalósítás duál óravezetéssel folyt. Kolleganőmmel egy órán belül felváltva irányítottuk a munkát, de voltak közös feladatvezetések is.

Csoportosítások, besorolások, halmazba rendezések, igaz-hamis állítások fordultak elő leggyakrabban. Igyekeztem ezeket változatosan, játékos módon az olvasmányok tartalmához igazítani.

Sokszor dolgoztunk csoportban, egyénileg és frontálisan is, de úgy gondolom, ennek az osztálynak talán a páros munka hozta a legeredményesebb feladatvégzést. Vannak jól kialakult kis párok, de akadnak olyanok is akik "végig vitázták" az évet és mostanra boldogan tisztázták, hogy: „mégis csak jó együtt.”

Szükség volt minden órán a differenciálásra is, ilyenkor önálló, egyénre szabott feladatot kapott egy-egy tanuló. Ezeket többnyire szívesen végezték és így a munkánk is eredményesebbnek látszott.

Azt tapasztaltuk, hogy a tanév során nagyon sokat fejlődött a gyerekek szóbeli kifejező készsége, beszédértése és beszédbátorsága. A beszélgető körökben végzett kommunikáció során nyitottabbak és közlékenyebbek lettek.

Vaits Zoltánné

3. Egy választott kompetencia területen kompetencia alapú programcsomag bevezetése

a) A Klauzál utca 63. szám alatti feladat ellátási helyen az idegen nyelvi kompetencterületen, angol tantárgy keretében

A megvalósításban a 6.a és b osztályos tanulókkal vettem részt. A kiválasztott modulok feldolgozása során gyakran alkalmaztuk a kooperatív technikákat. Kedvelték a tanulók a beszélgető köröket, a szakértői mozaikot, az általuk megtartott kiselőadásokat. Sok rejtvényt fejtettünk, szójátékot játszottunk.

A 2. félévben több ízben prezentációt készítettek a tanulók, amit e- mailben elküldtek számomra, melyeket a tanítási órán közösen megvitatunk. Plakátot, posztereket kiállítottuk a tanteremben.

A modultartalmak megvalósításakor a tanulók aktivitása, az angol nyelvhez való hozzáállása pozitív irányba változott.

Dezső Zsuzsanna

Az 5.a,b csoporttal hangsúly került többek között a differenciálásra – a speciális módszereknek és feladatoknak köszönhetően a gyengébb tanulók is tudták követni az órák anyagait. Tapasztalatom szerint a lassabb anyagfeldolgozás hatékonyabb elmélyítésre ad alkalmat. A szókincsfejlesztésre tett erős hangsúly megtérülni látszódik. A modulok és a rendszeres csoportmunkák összehozták a csapatot, így a két osztályon belül egy külön családot alkotunk angol órákon. A gyerekek extrémén élvezetesnek találták és várták az IKT-s órákat, amelyek a hatékony elmélyítésre adtak módot. Nagyon örülök, hogy ebben a pályázatban rész vehettem. Rengeteget tanultam csak úgy, mint a gyerekek.

Rácz Miklós

b) A Nádor Utcai Tagintézményben az Életpálya-építés A és B kompetencia terület programcsomagjai kerültek bevezetésre.

A pályázaton belül az életpálya-építés matematika kompetenciaterület tanítását vállaltam osztályomban, a 4. c-ben. A modulokban kidolgozott feladatok az életpálya-építés, az egész életen át való tanulás, a tanulási képesség megalapozásához járulnak hozzá.

A gyerekek élvezték a modulok feldolgozását. Érdeklődésüket sikerült fenntartani, a feladatok alkalmasak voltak a kooperatív munkára és a differenciálásra is. Az egyik pozitívum, hogy nem érezték a teljesítménykényszert, oldottan, motiváltan vettek részt a munkában.

Az órákat önértékeléssel és a csoportok teljesítményének közös értékelésével zártuk.

Fejlődött énképük, realitásra törekvő ítélőképességük.

Nagyné Venkei Irén

Az életpálya-építés modulokat a 8. c osztályban a művészetek témakörben valósítottam meg az ének-zene és az osztályfőnöki órákon.

Céлом volt a kreativitás fejlesztése, az önismeret elmélyítése, mások megismerése (akár első ránézésre) és az, hogy a gyerekek a művészet eszközeit használva új ismeretekhez jussanak önmagukról és a világról. Feladat volt, hogy az egyéni kreativitást összehangolják a

csoportos feladatokkal, ennek megvalósítása során szociális kompetenciájuk fejlődött. Év elején önismereti foglalkozásokat tartottam, rávilágítva az élethosszig tartó tanulás fontosságára, segítve továbbtanulásukat.

Élvezettel készítették képekből ritmust, hangokból történetet, szinkronstúdiót. Szappanoperát elemeztünk, megismerkedtünk ősi mesterségekkel, népművészettel.

Tatár Sándorné

4. Tantárgytömbösített oktatás a szakrendszerű oktatásban

Tantárgytömbösítés a tanórai foglalkozások ciklikus megszervezésének rendje, melynek keretei között adott tantárgy, adott műveltségi terület, adott félévre számított tanórai foglalkozásait nem egyenletesen, minden tanítási hétre elosztva, hanem ciklikusan egy-egy időszakra összevonva szervezik meg. Cél,

hogy a tananyag ne tagolódjon szét, a gyermek figyelmé, érdeklődésé tartósan egy-egy területre koncentrálódjon, és különböző megközelítésben, változatos eszközökkel sajátítsanak el egy-egy anyagrészt.

A 8.c osztályban az egymást követő 4 tanóra sokkal több lehetőséget nyújtott a tananyag elmélyítésére, az egyes témákat sokkal alaposabban és sokoldalúbban lehetett feldolgozni. Az IKT eszközök alkalmazása nagyobb lehetőséget biztosított a tevékenységközpontú, felfedeztető tanítási-tanulási gyakorlatra, differenciálásra.

Vincze Éva

Feladatomat történelem tantárgyban a 7.a és 7.b osztályokban valósítottam meg. A tömbösített órákon fontos szerepet kapott az IKT kompetencia fejlesztése, melyet a tanulói laptopok használata segített.

Lehetőség nyílt arra, hogy előzetes gyűjtőmunkával készüljenek, melyeket elektronikus formában is eljuttathattak a tanári számítógépre.

A folyamatosan használt digitális taneszközök segítségével élményszerűbbé és hatékonyabbá vált a tanulási folyamat, hiszen a diákok aktív részeseivé váltak a téma feldolgozásának.

Az órák szervezése során törekedtem arra, hogy az egyéni teljesítmények is előtérbe kerüljenek. Differenciált feladatok megoldásával képességeiknek megfelelően értelmezhetők a tananyagot, a tankönyv és a háttéranyagok felhasználásával együtt.

Számtalan lehetőséget kínált ez az óravezetési forma a visszacsatolásra, az értékelésre. A diákok ismereteit, tudását az általuk készített prezentációkon, az órán kitöltött feladatsorokon, dolgozatokon, TOTÓ-kon keresztül tudtam mérni.

Baranyi Imre

A 6.c/1 és a 7.c. osztályban komoly kihívást jelentett tantárgytömb kipróbálása. A tananyag átstrukturálása mellett, módszertani sokszínűséget követelt. Természetismeret és biológia órákon dolgoztam diákjaimmal ebben az oktatási formában. Komplex képességfejlesztésre adott lehetőséget, mely kiemelten segítette a tanulási nehézségekkel küszködő gyerekeket. Tantárgyaiban az összefüggések meglátatása, a globális látásmód kialakítása sikeresebb volt az előző évekhez képest.

Kalmárné Hajdú Ibolya

A földrajz tantárgy tömbösítését 7.a és 7.b osztályokban valósítottam meg. A csoportban végzett munka tapasztalatom szerint nagyon hasznos volt. A feladatok megosztására, toleranciára, kölcsönös segítségnyújtásra ösztönözte, tanította a diákokat. Több kooperatív módszert tudunk használni, ami a tanulók figyelmét lekötötte, fejlődésüket segítette. Szívesen készítettek feladatsort társaiknak. Szükség volt a frontális munkaforma alkalmazására is.

A tömbösítés miatt két hétig nincs földrajz

órája az adott osztályoknak, ami tapasztalataim szerint nem jelentett nagy problémát. Az órák elején ismétléssel kezdtünk, hogy a tanult ismereteket felelevenítsük.

Az SDT-ről letöltött anyagokat jól tudtam hasznosítani. Az érdeklődőbb tanulók szívesen készítettek Power Point bemutatókat előre megbeszélte témák alapján.

Mucsiné Ötvös Anikó

A kezdeti megilletődöttséget felváltotta a felismerés, hogy ez tulajdonképpen egy nagyon jó dolog mind a gyerekek, mind a pedagógusok részére. A 7.a és b. osztályos gdiások nemcsak élvezik a tantárgytömbös órákat, hanem észrevétlenül rögzülnek bennük az új ismeretek. Egy téma körül forog minden. A kevésbé érdeklődőket is olyan feladatok és kihívások várják, amelyek nagy valószínűséggel lekötik őket. Intézményünkben nagy motivációs tényező mind a diákság, mind a pedagógusok számára az, hogy összevonhatjuk a tantárgytömböt az IKT-val. Az audiovizuális anyagfeldolgozás mindig élvezetes tapasztalat.

Óriási élvezettel állítottam össze azon informatika órákat, amelyekbe beleépíthettem az aktuális történelem órán leadott anyagokat. Sokszor olyan játékos óravezetési stílust próbálhattam ki, amelyet a módszer nélkül, hagyományos óravezetéssel nem, vagy csak ritkán alkalmazhattam volna. A megszokott munkaformáktól eltérően, ez az óraszervezés teret enged a kreativitásnak, s nagymértékben szolgálja a gyermekek személyes fejlődését, pozitív önképük kialakulását. Az alkalmazott csoportmunkák közösségteremtő erővel bírnak, hiszen egymásra hangolja a tanulókat, s az osztályközösség tagjai összekovácsolódnak.

Rác Miklós

5. Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása

A műveltségterületi integráció iskolánk 2., 5., 6.c/1 és 8. osztályában valósult meg magyar nyelv és irodalom műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása formájában.

Nincs külön irodalom és nyelvtanoktatás. Ez azt jelenti, hogy az eddig két tantárgyként kezelt magyar nyelv és magyar irodalom egy tantárgyként (szövegértés-szövegalkotás) szerepel. A tanítási órák 30%-ában IKT alkalmazása történik.

Példákon keresztül fedezik fel a nyelvtani, helyesírási törvényszerűségeket, amelyek mindig kapcsolódnak az adott modul irodalmi anyagához. A szövegértés-szövegalkotás kompetenciafejlesztés az eddig döntően kronologikusan

szervezett irodalomoktatás és leíró nyelvtan tanítása helyébe az integrált nyelvi-irodalmi-kommunikációs képességfejlesztést szolgáló magyartanítást állítja.

A teljes tantárgyi lefedettséget biztosító programcsomag segítségével olyan hasznosítható, a folyton változó társadalmi igényeknek megfelelő ismeretek, tudás megszerzését segítjük elő, amely a mindennapi életben fontos. Ezt a tudásanyagot a korosztályi sajátosságokhoz igazítva adjuk át. Cél, hogy a tanulók a tevékenység központú tanítási-tanulási gyakorlatban következtetéseket vonjanak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák. Ennek során megfogalmazzák véleményüket, meg tudják vitatni gondolataikat, tudnak érvelni, véleményüket megvédeni.

Baricsa Enikő, Vincze Éva, Tatárné Kovács Marianna

A 6.c/1 tanulócsoporthoz: pl. különböző szófajú szavakat kerestünk a Toldiból. Megnéztük, hogy hány szó fordul elő néhány versszakban. Hány szótári szó található bennük? Melyik szó fordul elő több alakban? Kiemelt szavak szófaját is meg kellett állapítania a gyerekeknek.

Szósorok szabályát kellett felismerni, a hibás helyeket megtalálni, hibákat megszámlálni. Az ilyen feladatok nemcsak az irodalom és a nyelvtan összefonódását jelentették, hanem egyben a matematikai kompetencia fejlesztését is szolgálták.

Horváth Bálintné

A 7. évfolyamon hasonló elgondolás mentén integráljuk a társadalomismeret-etika modul oda, ahol ez kapcsolható a történelem tananyaghoz. A műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása alkalmas arra, hogy a mindennapi életmódból vett mintákkal, történetek segítségével komplexebb tudás birtokába jussanak a tanulók, melyek elősegíthetik a szociális kompetenciáik, társas kapcsolataik fejlődését.

Olyan készségek, képességek fejlesztését teszi lehetővé a tanóra keretein belül, amelyek elősegítik, hogy egészséges érték tudattal rendelkező felnőttekké váljanak tanulók. Fontosnak tartom, hogy morális, erkölcsi értékeik kialakuljanak és ez által hasznos, és sikeres tagjai legyenek a társadalomnak.

Baranyi Imre

A technika és gyakorlati ismeretek komplexitásában mutatják be a társadalom, az ökoszisztémák és a technikai rendszerek együttlétezését. A gyakorlati ismeretek körébe tartoznak

pl., a háztartástan a szűkebb lakóhelyi környezet, a lakás és környéke, a kertgazdálkodás. Ide sorolhatók a helyes közlekedés és a közlekedési szabályok ismerete is. A műveltségterület a technika bonyolult kapcsolatrendszerét elméleti, gyakorlati, manuális, tervezési és modellezési feladatokon keresztül mutatja be. A gyerekek, így a 7.c-s tanulók is nagyon kedvelik a komplex feladatokat. Részesei a tervezésnek, a megvalósításnak és az eredményeket reálisan tudják értékelni, az esetleges hibákat megfogalmazzák, a korrekciót elvégzik, ezáltal fejlődik a reális énképük, kommunikációs képességük is.

Kalmárné Hajdú Ibolya

Az informatika - számítástechnika műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása során a 7.a és b osztályban a készség és képességfejlesztés került előtérbe. A kooperatív módszereket ötvözzük a modern technika használatával, amely rendkívül hatékony órákat eredményezett. Segítette a hátrányokkal küzdő tanulók munkáját, sokrétű differenciálásra biztosított lehetőséget.

Rácz Miklós

II. Az új módszerek intézményi alkalmazása, elterjesztése, önálló intézményi innováció megvalósítása

a) Önálló intézményi innovációk

Tanulás tanulása 5-8. évfolyamon modul

A modul célja, az alsó és felső tagozat tantárgyi rendszerének különbözőségeiből adódó, a tanulási tevékenységben jelentkező mennyiségi és minőségi különbségek kiküszöbölése, az életre való tudatos felkészítés.

Ma az iskolák többségében csupán a tanulók arra kapnak biztatást, hogy sajátítsanak el egy tananyagot, de kevés segítséget kapnak ahhoz, hogy ezt hogyan tegyék.

A tanulók nem rendelkeznek megfelelő ta-

nulási stratégiával, ez a tanulási idő megnövekedéséhez vezet, mely a tanulás eredményességét csökkenti. Feladatunk bevezetni a gyerekeket a hatékony információ-felvétel és a hosszú távú megőrzés gyakorlatába, vagyis meg kell őket ismertetni személyre szabott tanulási technikákkal.

Baricsa Enikő és Bocskai Anita

Erdei Iskolai program 5-8.évfolyam

Felméréseink szerint iskolánk tanulóinak több mint 65%-a csak az iskolai szervezésű programokkal jut el a városhatáron túlra. Ez indokolta és egyben készítetett bennünket olyan programok keresésére, szervezésére, melyeken erősítjük a közösségi érzést, a szociális viselkedési formák elsajátítását, a hagyományok ápolását. Fontos a gyerekek számára társas kapcsolatok

fejlesztése, a közösség építése, az együttes szórakozás, játék, a másság elfogadása.

Az erdei iskola olyan többnapos, a szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, együttműködő - cselekvő (kooperatív-interaktív) megismerő tevékenységére építik.

A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése, és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció. Ebben a tanévben Mártélyra utaztunk, a Bodnár Bertalan Oktatási Központban próbáltuk ki az innovációt.

Kalmárné Hajdú Ibolya és Rác Miklós

Egészségnevelési modul – egészséges táplálkozás

A modul kidolgozásának célja az volt, hogy a tanulók ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit, valamint korszerű eszközök, módszerek segítségével az egészséges életmód kialakításának alapelveit.

A modult két korcsoport részére ajánljuk: 5-6. osztály és 7-8. osztályosok részére.

A projekt kipróbálása során alkalmaztunk az SDT-t, va-

lamint power pointos bemutatót is. Éléményes volt, amikor zöldségből, gyümölcsökből salátákat, „szobrokat” készítettek a gyerekek. Volt olyan diák, aki itt hallott először a reform étkezésről.

Fontosnak tartjuk az egészséges mozgást, a szabadidő hasznos eltöltésének igényét, és annak kialakítását a tanulóiban.

Dezső Zsuzsanna, Mucsiné Ötvös Anikó

Pályaorientációs modul

A modul célja: egyéni érdeklődési körök, kompetenciák tudatosítása; saját tulajdonságaik megismerése; a különböző foglalkozásokhoz tartozó ismeretek rendszerezése; a gyakran felvett szerepek azonosítása; erősségek, gyengeségek tudatosítása; személyes, reális jövőkép

kialakítása; énkép erősítése. A kompetenciafejlesztés fókuszai: Ön- és társismeret, kommunikáció; a meglévő és új információ újszerű feldolgozása; rendszerezés; kreativitás; szereptanulás, megvalósítás; megfigyelés; kooperáció.

Hozzáadott érték: Jelenetek egy foglalkozásból, interaktív élményszerzés, képzeletbeli munkanap részletének megalkotása, felvétele, lejátszása nézőknek.

A kipróbálás során arra a következtetésre jutottunk, hogy a következő tanévtől a pályaeorientációt kiemelten kezeljük, mivel diákjaink ebben a témában kevés ismerettel rendelkeznek.

Horváth Bálintné és Baranyi Imre

Óvoda – iskola átmenet program

Az iskolába kerülés pillanata nagy „lépés” egy kisgyermek életében. Az óvoda – iskola átmenet program e „lépés” megkönnyítését szolgálják. A programsorozat a gyermekek számára életkori sajátosságuknak megfelelő rendezvényeket biztosít, a szülők részére lehetőséget kínál a kapcsolattartásra, az intézmény szakmai munkájának megismerésre, a pedagógusoknak a szoros szakmai együttműködést és az intézmények közötti átjárhatóságot biztosítja a fórumok által. Célunk, hogy a gyermekek megismerjék leendő elsős tanítójukat, az intézmény pedagógusait, dolgozóit, ott tanuló diáktársaikat és nem utolsó sorban az intézményt. Így magabiztosan, ismerősként lépnek első nap az iskolába. Az innováció másik fontos eleme, hogy a szoros szakmai együttműködéssel biztosítjuk a beiskolázási körzetünkbe tartozó óvodák óvónőivel való rendszeres kapcsolattartást.

Ungor Edina és Marhás Erika

Erdei iskola program 3-4. évfolyam

A program jellegénél fogva kiemelt figyelmet fordít az Alföld élővilágára – természetes növényzet, őshonos állatok. A túrák során az általunk készített Öko-batyu munkafüzet segítségével hívjuk fel a figyelmet azokra az alföldi természeti értékekre, amellyel a padban ülve csak képeken találkozhatnak a gyermekek.

Legfőbb célunk, hogy a környezethez fűződő pozitív viszonyt a megtapasztalással alakítsuk ki, környezetvédelemre neveljünk. Az erdei iskolában előnyt élvez a játékos természet-kutatás, a vizsgálódás, a felfedezés örömeinek átélése - úgy közben ne avatkozzanak bele közvetlenül az élővilág biológiai ritmusába-, melyek aztán kialakíthatják bennük a környezet iránti személyes felelősségvállalást.

Tatárné Kovács Marianna, Vincze Éva

Matematika „B” kompetenciaterület Szövegértés-szövegalkotás 2.évfolyam

A matematikai kompetencia fejlesztése nem csak matematikaórákon történik, hanem más tantárgyak keretében, így a magyar nyelv és irodalom tanításakor, tanulásakor is. Míg matematikaórákon ezek a fejlesztések többnyire a számossághoz kötődnek, addig más tantárgyaknál azok tartalmi ismereteihez, célzott fejlesztést szolgáló feladatokkal valósul meg.

Feladattárunkban lehetőség nyílik, e matematikai képességek sokoldalú, differenciált, mégis játékos, könnyed fejlesztésére.

Pálné Molnár Csilla, Vaits Zoltánné

Tanulás tanulása 4. évfolyam

A mai gyerekek egy felgyorsult életritmust diktáló világba születnek. Információk özöne árad rájuk a médiából. Fontos, hogy megtanítsuk őket arra, miként kell eligazodniuk ezek között. Rá kellett jönnünk, hogy csupán a régi módszerekkel már nem érhetünk el célt. Változatos óravezetés, a módszerek, eszközök váltogatása, számítógép használata mind szükségessé vált. Tevékeny, aktívvá kell tenni a tanulókat, hagynunk kell őket kommunikálni, kooperálni. A tanulást próbáljuk élményszerűen megközelíteni, minél több érzékszervre hatóan. Tanulási technikákat, az önművelés módjait sajátíttatjuk el velük.

Csikós Anna, Tatár Sándorné

b) Jó gyakorlataink

Kompetencia alapú oktatás és integráció napról napra

Jó gyakorlatunk célja, hogy az integrált nevelés mellé olyan pedagógiai programelemeket állítsunk, mely támogatja a tanulási folyamatokat, lehetőséget biztosít az egyéni utakra, segíti a felzárkóztatást, ugyanakkor figyel a tehetségekre is.

Jó gyakorlatunk újszerűségét adja, saját dokumentációs rendünk kifejlesztése, az egyéni differenciálásra alkalmas mérési és értékelési rendszer kidolgozása és bevezetése, valamint a partnerkapcsolatok eljárásrendjének kialakítása.

Az integrált nevelés egyik kulcsfontosságú eleme a befogadó környezet megteremtése, a támogató, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó pedagógus attitűd kialakítása. Ennek megfelelően alakítottuk ki az intézmény pedagógiai eszközrendszerét, melyre a sokszínűség, a változatosság

jellemző. A tananyagközpontú módszertannal szemben a gyermekek egyéni szükségleteit, életkori sajátosságait vesszük figyelembe. Differenciált oktatással, egyéni fejlesztésekkel biztosítjuk a személyre szabott utak mentén történő előrehaladást, melyet megalapoz és támogat az évfolyamokra kidolgozott egyéni mérési rendszer, valamint a személyre szabott értékelés.

Oktatásszervezési eljárásainkat az integrált neveléshez igazítjuk, osztályaink a törvényi előírásoknak megfelelően heterogén összetételűek, csoportalakításaink során figyelembe vesszük a halmozottan hátrányos helyzetű és az SNI tanulók megfelelő arányát. IPR programunkat a szociális kompetenciák fejlesztésére építjük.

Az egyéni fejlesztések mellett különös figyelmet fordítunk a mentorálásra, mely megalapozza a tanulási sikerességet.

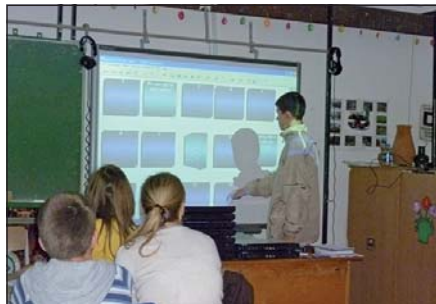
Patócs Anikó

A tanulói laptopok alkalmazása tanórákon (magyar, történelem, angol órákon)

A laptopokkal támogatott órák során teljesen megváltozott a tanár-diák szerep: a tanár nem információátadó, hanem a háttérből irányító, facilitátor szerepe van. A tanulók a kreatív feladatmegoldások során önállóan szerzik meg a tudást.

A digitális alapokon nyugvó pedagógia számos módszert kínál, amelyek nagy motivációs erőt jelentenek a diákoknak. Néhány a legtöbbit alkalmazott lehetőségek közül: prezentáció készí-

tése adott témáról (PowerPoint), keresztrejtvény szerkesztése (Excel), feladatlapok, tesztlapok kitöltése (Word), interaktív feladatok megoldása (a Sulinet Digitális Tudásbázis számos eleme lényegében önmagában is használható oktatóprogram), SmartBoard anyagok, házi feladat megírása, majd elküldése a tanárnak e-mailben, tanórai számonkérés laptopon megoldandó feladatsorral, kooperatív feladatok (feladatküldés egymásnak).

Iskolánk az intézményi jó gyakorlatok keretén belül számos bemutató órát szervezett az érdeklődő intézmények számára, amely bizonyítja a módszer hatékonyságát.

Baricsa Enikő, Baranyi Imre, Vincze Éva

Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése Én,te...mi I. feladatgyűjtemény segítségével

Az Én, te, mi olvasókönyvhöz igen kevés kidolgozott feladatlap áll rendelkezésre. Az általam kidolgozott feladatlap gyűjteménnyel, a benne lévő ötletekkel, szeretnék hozzájárulni a napi felkészüléshez és megkönnyíteni az olvasmányok feldolgozását.

A mintamodulok ötletet adnak a differenciált feldolgozásra, én azonban az osztály átlagszintjéhez állítottam össze feladatlapokat; a szöveg szótagolásával, kevesebb, könnyebb feladattal, több tanítói segítséggel.

Szövegértést fejlesztő feladatoknál azt tartottam szem előtt, hogy az alap szövegértést igazoló feladattípusokat megismerjék, begyakorolhassák a gyerekek.

Pócs Andrea

Pálcikával fonomimikával az első osztályban című jó gyakorlat

A pálcikamódszer segítségével a képességeknek megfelelő fejlesztést tudunk biztosítani. Sok lehetőség van a rejtett és nyílt differenciálásra, ami a fejlesztés egyik alapja.

Közvetlen cél az azonnali sikerélmény biztosítása, amely felszabadítja a gyerekeket esetleges gátlásaik alól, kedvet ad a további munkához, így már az első tanítási napon kellően motiválttá válnak.

A fonomimika egy mozgásos tevékenység, alkalmazása lehetővé teszi a kézzel összekapcsolását a hanggal. Segítségével gördülékennyé válik az összeolvasás.

E két módszer együttes alkalmazása segíti az óvoda-iskola közti átmenet zökkenőmentessé tételét.

A napjainkban olyan nagy számban előforduló diszlexiával és diszgráfiával küzdő tanulóink számára ez a módszer lehetővé teszi, hogy sikeresen sajátítsák el az olvasás technikáját úgy, hogy közben megszeretik azt.

Pálné Molnár Csilla

Projektpedagógia alkalmazása az integrációs gyakorlatban

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll.

„Jó gyakorlataink” nem egyszerűen a probléma megoldására vagy megválaszolására, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárására, a lehető legtöbb oldalról, szempontból történő körüljárására készültek.

Az általunk elkészített projektek célja egy adott történelmi korszak, egy földrajzi egység és az ahhoz tartozó népszokások lehető legtöbb oldalról való bemutatása, egy konkrét iskolai feladat megvalósítása, egy a gyerekeket érintő gyakorlati probléma körüljárása. Projektúrunk olyan iskolai szintű tervek tartalmaznak, melyek megvalósítása vegyes csoportokban zajlik. Ezzel azt kívántuk elérni, hogy az azonos korosztály különböző osztályai között is alakuljon ki a kooperativitás. Így járulunk hozzá a tágabb közösség alakításához.

Passzív befogadóból alkotó munkát végző, aktív résztvevővé válnak tanulók. A felnőttek és a gyerekek között partneri viszony alakul ki az együttes tervezés, a közös megvalósítás során. Az elsajátított ismeretek elmélyülnek, egy-egy témában a tanulók jártassága nagyobb lesz. A tanítási órákon könnyen előhívható a projekt során megszerzett tudás.

Papp Enikő

Szorobánnal a számok világában

A matematikatanítás az 1-4 évfolyamon alapozó jellegű, kiemelt szerepe a tevékenységeken, gyakorlati tapasztalatokon keresztül a képességfejlesztésnek, a kreatív gondolkodás kialakításának van.

Az eszköz alkalmazásakor fontos cél a sokféle érzékelés bevonása a tanítási folyamatba.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szorobán használata gyors sikerélményt hoz, ami örömmel tölti el a gyerekeket, nincs kudarcélmény, szorongás, szeretik a matematikát. Legnagyobb haszna szóbeli számolás terén mutatkozik. Könnyebben alakul ki számfogalmuk, nincs probléma a helyi érték megértésével sem. Pozitívuma, hogy egyidejűleg mindenkit foglalkoztat-hatunk vele, a leggyengébbek is megtanulnak számolni, a tantervi követelmények maximuma elsajátítható. Alkalmas a négy alpművelet (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) valamint hatványozás, gyökvonás, logaritmus elvégzésére.

Horváthné Szalay Ágnes

Énekkal, tánccal óvodából iskolába - 1. osztályos ének-gyermektánc tanmenet és koreográfia

A játékkal, mozgással, tánccal színesített énekórák, átmenetet biztosítanak óvodából az iskolába.

A pedagógiai jó gyakorlat hosszú távú célja, hogy olyan kompetenciákat alapozzon meg, fejlesszen tovább, melyek a 6-10 éves gyermekek jellemző sajátosságára, a játékoságra, az utánpótlás vágyra és a mozgásszertetre építve.

A néptáncos énekórákon tanárok és diákok, illetve diákok és diákok,

együttműködésével valósulhat meg a tevékenység, tehát az erre irányuló cselekvés szükség-szerűen kooperatív.

A jó gyakorlatok létrehozásának további célja a gyerekek motiváltság szintjének növelése.

A dalanyaghoz népi mondókákat, táncos mozgásokat, játékfűzéseket csatoltam, melyek elsajátításával a tanév végére összeáll egy gyermekjáték koreográfia. Ennek prezentálása - szülei, diáktársaik, pedagógusai és más érdeklődők előtt -, sikerélményhez juttatja őket, fejleszti énképüket, önbizalmukat, tanulási kedvüket.

Gärtner Erika

a) Jó gyakorlatok beépítése a feladat ellátási helyek sajátosságainak megfelelő pedagógiai módszerek, eljárások rendszerébe

Az intézmények közötti horizontális tanulás keretében ellátogattunk néhány iskolába. Élményekkel, ismeretekkel gazdagodva térünk haza azokból az intézményekből, ahonnan Jó gyakorlatokat adaptáltunk. Megvalósításukra a következő tanévekben kerül sor.

A jövőt tekintve az epochális oktatási forma bevezetése elé nézünk nagy várakozással, amely talán leginkább illeszkedik intézményünk integrációt segítő programjába.

III. A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása (szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása)

Az integrált nevelés eszközeként új elemként szerepelt a pályázati program keretében a háromhetes meghaladó projekt és témahét szervezése, amelyek megvalósítása színteljes volt a feladat ellátási helyek életének.

A kompetencia alapú oktatás az integrációs gyakorlatban c. Jó gyakorlatunk írja le a megvalósítást, amely áthatja az intézmény minden napjait. Ezt a két területet jelöltük meg referencia intézményi pályázatunkban, amelynek megvalósítása a fenntartási kötelezettségünk biztosítója.

